

Energimedborgerskap

Folk er mer enn forbrukere!

Vi blir mer engasjerte av egen elbil og solcellepanel enn pris og holdningskampanjer, viser CenSES-forskning.

– En av grunnene til at vi blir mer engasjert er at dette er noe som vi bestemmer over selv og er involvert i, sier CenSES-forsker Tomas Moe Skjølsvold, som til daglig er førsteamanuensis ved institutt for tverrfaglige kulturstudier ved NTNU.

Ved det nasjonale forskningscenteret CenSES har forskerne gjennom dybdeintervjuer og studier av teknologibrukere, sett på bevissthet, forbruk og behov i forbindelse med elbilbruk, innføring av smarte energiløsninger i hjemmet og solceller til privathusholdningene.

– Vi ser at enkelte mennesker investerer tidlig i ny teknologi fordi de er genuint opptatt av teknologi. Mange har i tillegg et ønske om å bidra til et bedre klima, sier Skjølsvold.

Disse menneskene kaller forskerne for energimedborgere. Energimedborgerskap handler om personlig engasjement, men også hvordan teknologiutviklere og politikere kan legge til rette for at flere kan delta.

– Vi ser at energimedborgerskap er viktig for å oppnå endring. Å inkludere folk i prosessen er en ressurs for demokratiet.

Pris ikke alltid avgjørende

Forskningen viser at det blir feil å anta at brukerne bare opptrer som konsumenter som er opptatte av pris. Motivasjonen for å ta i bruk ny teknologi er ikke alltid forbundet med pris,

Vi ser at energimedborgerskap er viktig for å oppnå endringer.

Teknologi- og miljøinteresse hand i hand: Brukere endrer ofte vaner og holdninger ved å ta i bruk ny teknologi som privat solcelleanlegg.

som ofte er «lokkemidlet» som brukes fra politikerne og teknologiutviklerne. Teknologisk interesse, eller et politisk ønske om å bidra for miljø, klima eller samfunnsutviklingen mer generelt, kan være vel så viktig.

– Vår forskning viser at brukerne ofte endrer vaner og holdninger ved å ta i bruk nye løsninger som er bra for klima. Elbil er et godt eksempel.

Ny teknologi skaper endring

Selv om kjøpet av elbil ikke alltid er trigget av miljøengasjement, viser forskningen at det å eie en elbil kan føre til at man i langt

større grad begynner å reflektere over egne transportbehov. Mange elbilbrukere blir mer opptatt av energibruk. Gjennom å følge med på rekkevidde og planlegge lading, får mange elbilbrukere et mer aktivt forhold til hvordan de bruker strøm. For mange går det også sport i å kjøre mest mulig energieffektivt.

Dette gjelder også for de som installerer solcellepanel på taket.

– Mange liker å tenke på at de produserer strøm til eget bruk, for eksempel ved å kjøre elbil på 100 prosent grønn egenprodusert strøm, sier Skjølsvold.

Teknologien bidrar dermed til å endre egne vaner, rutiner og tenkemåter.

– Nye, smarte teknologier, som hjelper oss til å gjøre gode energivalg kan for eksempel bidra til å åpne opp for nye typer dialog mellom politikere, forbrukere og teknologer, dersom de ikke kun designes for å få folk til å tenke i tråd med lommeboka.

Våre anbefalinger:

- Det må legges til rette for at forbrukere som ønsker det kan gjøre klimasmarte valg som påvirker og virker gjennom å:
- Lage varierte virkemidler på tvers av felt som transport og fornybar energi, som gjør det mulig å ta i bruk ny miljøteknologi. Virkemidler for elbil og solceller kan for eksempel utformes i sammenheng.
- Lage teknologier som ikke bare kommuniserer i kroner og øre, men som relaterer seg til politiske saker som klima, lokalmiljø og nasjonal og lokal forsyningssikkerhet.
- Skape ordninger som gjør at vanlige folk virkelig ønsker å ta nye løsninger i bruk. Dersom økonomi skal brukes som virkemiddel, må det monne for en familie.
- Se på forbrukerne som aktører og medspillere. For å få dem med må teknologier spille på lag med deres hverdagsliv.

CenSES

Centre for Sustainable Energy Studies

EnerSikt

Last ned vår podkast om miljøvennlig energi forskning fra iTunes og andre podkastverter.

CenSES er et tverrfaglig nasjonalt forsknings-senter for miljøvennlig energi (FME Samfunn).

Senterets forskning skal bidra til å styrke forståelsen av de økonomiske, politiske, sosiale og kulturelle sidene ved utvikling og innføring av ny fornybar energi og miljøteknologi i samfunnet. CenSES skal bidra til et solid faktagrunnlag for offentlige og private beslutningstakere i grenseflaten mellom klima-, energi- og industripolitikk.

Last ned vår podkast EnerSikt fra der du laster ned podkaster.

CenSES is an interdisciplinary national centre for sustainable energy studies (FME Society).

Our goal is to strengthen the knowledge of economic, political, social and cultural aspects of the development and implementation of renewable energy and environmental technology. The centre's research aims to provide a solid fact-based foundation for public and private decision-makers in the interface between climate, energy and industrial policy.

Please listen to our podcast EnerView via iTunes or other podcast hosts.